

**Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaatnik piunasaqaateqartussaataaneq
pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut**

pillugu

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerani saqqummiunneqartoq

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut, ataatsimiititaliami sinniisussaq

**Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummut
oqaaseqaatai**

Inatsisartut siullermeerinerisa kingorna inatsisissatut siunnersuut matumani pineqartoq
Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap aallarniutigalugu oqaatigissavaa
aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartut 2005-imi upernaakkut ataatsimiinneranni¹
aammalu 2007-imi ukiakkut ataatsimiinneranni² akuerineqartoq naapertorlugu inatsisissatut
siunnersuut saqqummiunneqarmat.

Aammattaaq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa meeqqanik
pinerliisimanginnermut uppernarsaatnik piunasaqaateqartussaataanerup inatsisitigut
aalajangersarneqarnissaanik kissaat partiinit tamanit suli isumaqatigineqarmat. Taamaalilluni
siullermeerinermi inatsisissatut siunnersuut tamakkiisumik taparserneqarpoq.

Kiisalu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa inatsisissatut
siunnersuut taassumalu kingunerisassai inatsimmut nassuiaatini sukumiisumik
nassuiaatigineqarmata.

Taamaattumik ajornartorsiutinut marlunnut siullermeerinermi eqqaaneqartunut tunngatillugu
Inatsisartut aalajangiinissamat tunngavissaata ilaneqarnissaa Inatsisit Atortinneqarnerannut
Ataatsimiititaliap taamaallaat pisariaqartippaa.

¹ UPA 2005/10

² UKA 2007/23

1. Inatsisip killiliinera

Siullermik pineqartoq tassaavoq meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartussanik atorfinitsitsinermi sulisitsinermiluunniit inatsit taamaallaat atorneqassammat kiisalu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atonerluineq pillugu paasissutissanik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat taamaallaat imaqassammat.

Oqartussaasoq peqatigiiffilluunniit il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik qanoq ilinikkut piumasaqaateqartussaataaersooq Inatsisartut inatsisaanni kisimi maleruagassiorneqarpoq. Akerlianik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat sunik imaqassanersoq aammalu qanoq ilinikkut oqartussaasumut peqatigiiffimmulluunniit il.il. tunniunneqarsinnaanersoq Inatsisartut inatsisaatigut maleruagassiorneqanngilaq – aammalu *maleruagassiorneqarsinnaanani*.

Meeqqat pillugit nalunaarutip imarisai aammalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat sunik piumasaqaatitaqarluni tunniunneqarsinnaanersoq pillugit maleruagassat naalagaaffiup oqartussaasunit aalajangersarneqarput. Maleruagassat taakku malillugit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatini taamaallaat pineqarpoq meeqqanik 15-inik inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atonerluineq aammalu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartussanik atorfinitsitsinermit sulisitsinermulluunniit atatillugu taakku taamaallaat tunniunneqarsinnaallutik.

Taamaattumik *inuusuttuaqqanik 15 sinnerlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartussanik atorfinitsitsinermit sulisitsinermulluunniit* atatillugu oqartussaasoq peqatigiiffilluunniit il.il. paasissutissanik pissarsinissamik kissaateqarpat tamanna maleruagassat pinerluuteqarsimannginnermik uppernarsaatitut “nalinginnaasunut” atuuttut malillugit pisariaqarpoq.

Aamma tamanna atuuppoq *15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atonerluinerunngitsumik allamilli pinerluuteqarsimasut pillugit paasissutissanik* oqartussaasoq peqatigiiffilluunniit kissaateqarpat. Tassa imaappoq inunnut 15-it sinnerlugit ukiulinnut kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimanerit pillugit paasissutissat, tassalu imaappoq kinguaassiuutitigut pinerluutit pinnagit pinerluutit allat (assersuutigalugu nakuuserneq) pillugit paasissutissat.

Pinerluuteqarsimasinnaanermik uppernarsaatitut “nalinginnaasunut” maleruagassat atuuttut naapertorlugit pinerluuteqarsimasinnaanermik uppernarsaatinik immikkut ittunik pisortat oqartussaasuisa atugassaannik pisortat oqartussaasui pissarsiniarsinnaapput. Pinerluuteqarsimasinnaanermut uppernarsaatip taassuma imarai eqqartuussutit, akiliisitsinerit suliallu pinerluttulerineq pillugu inatsimmik unioqutitsinerup kingunerisaanik unnerluussissutaasimasut tamaasa pillugit paasissutissat. Aammattaaq inatsisinik allanik unioqutitsilluni kiffaanngissusiiagaanermik pineqaatissiilluni imaluunniit pisinnaajunnaartitaanermik, assersuutigalugu biilersinnaanermut allagartamik arsaagaanermik aalajangiikkanik taanna imaqarpoq. Inaarutaasumik aalajangiinnermit sivikinnerpaamik ukiuni qulini paasissutissat pinerluuteqarsimasinnaanermik uppernarsaammi allassimasarput.

Pinerluuteqarsimasinnaanermik uppersaammik taamaattumik pissarsiniarnissamut peqatigiiffiit namminersortut il.il. periarfissaqanngillat. Inuk peqatigiiffimmit atorfinitsinniarneqartoq sulisinniarneqartorluunniit “pinerluuteqarsimasinnaanermut uppersaammik nammineq pigisamik” pissarsiniaqqullugu qinnuigisinnaavaat.

Pinerluuteqarsimasinnaanermut uppersaat nammineq pigineqartoq pinerluttulerinermik inatsimmik aammalu aanngajaarniutit pillugit inatsimmik unioqqutitsinermi eqqartuussutit akiliisitsinerillu pillugit paasissutissanik taamaallaat imaqarpoq. Paasissutissat inaarutaasumik aalajangiinnermit ukiut marluk-tallimat ingerlanerini pinerluuteqarsimasinnaanermut uppersaammi allassimasarput.

2. Atorfinitsitsiniarnerup kinguaattoornera

Pisoq alla siullermeerinermi eqqaaneqartoq tassaavoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniarnermi atorfinitsitsiniarnerup il.il. kinguaattooruteqarsinnaanera.

Meeqqat kinguaassiuutitigut atonerlunneqannginnissamut sunniuteqarnerusumik illersorniaanni taama ajoqutaanera inuiaqatigiit pilliutigisariaqagaattut isigineqarsinnaavoq.

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsiniarneq sapaatip akunnerinik pingasunik-sisamanik sivilissuseqarsinnaasoq naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu Danmarkimi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsiniarnermi piffissap atorneqartartup sivilisoqatigaa.

Taamaakkaluartoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsiniarnermi piffissaq atorneqartartoq sivikilliniarlugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Inatsisit Atortinneqarnerannut Ministeriaqarfik isumaqatigiinniarfigigaa Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq oqartussaasoq peqatigiiffilluunniit il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartillugit immersugassamik atorneqartussamik qarasaasiakkut nassiusisinniaanerup nunatsinni ajornartinnnginneratigut-tamatamani inuup paasissutissanik pissarsiviginiarneqartup atsiornera scannerneqartassalluni.

Suliniutit taamaattut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit tamakkiisumik tapersearput.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.

Taama oqaaseqarluni Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Harald Bianco,
Siulittaasoq
Inuit Ataqatigiit

Isak Hammond
Inuit Ataqatigiit

Aleqa Hammond
Siumut

Hans Enoksen
Siumut

Justus Hansen
Demokraatit